

ساخت میلگردهای کامپوزیتی و بررسی اتصال آنها به بتن

Construction of Composite Rebars and Investigation of their Bonding to Concrete

امیر مسعود رضادوست*، مسعود اسفنده، سید علیرضا ثابت، سید محمد باقر علوی

تهران، پژوهشگاه پلیمر و پتروشیمی ایران، پژوهشکده فرایند، گروه کامپوزیت و چسب، صندوق پستی ۱۴۹۶۵/۱۱۵

دریافت: ۸۵/۴/۲۸، پذیرش: ۸۵/۷/۱۱

چکیده

یکی از راههای مقابله با مشکل خوردگی در بتن تقویت شده با فولاد، استفاده از میلگردهای کامپوزیتی است. در این پژوهش، میلگردهای کامپوزیتی با سه هندسه سطح متفاوت تهیه و بررسی شدند. این اشکال شامل ایجاد آج روی میله پولتروود شده با استفاده از دورپیچ الیاف پیوسته آغشته به رزین، پاشش شن روی سطح میله با استفاده از اتصال دهنده رزینی و تلفیق این دو روش است. به منظور مقایسه، از میله با سطح صاف نیز در آزمایشها استفاده شد. برای ارزیابی چسبندگی میلگرد به بتن، میلگردها با طولهای جاگذاری ۱۰ (۱۲ cm) و ۱۵ برابر قطر ریشه میلگرد (۱۸ cm) در پایه‌های بتنی استوانه‌ای قرار داده شد و نیروی لازم برای بیرون کشیدن آنها و رفتار نیرو-جا به جایی بررسی شد. نتایج نشان می‌دهد که افزایش زبری به هر روش، در افزایش مقدار چسبندگی میلگرد به بتن اثر مثبت دارد. میلگردها با سطوح صاف و بدون آج کمترین استحکام چسبندگی را دارند، پس از آن به ترتیب میلگرد با آج دورپیچ و میلگرد با آج دورپیچ و شن پاشی شده (آج دوگانه) در مراتب بعدی قرار می‌گیرند. مقدار استحکام چسبندگی میلگردهای آجدار تابع مقدار چسبندگی آج به مغزی میلگرد پولتروود شده است. همچنین، در طول جاگذاری ۱۲ cm میلگردها با آج دوگانه چسبندگی بهتری به بتن دارند. اما، در طول جاگذاری ۱۸ cm کارایی میلگرد با آج دوگانه و میلگرد با آج دورپیچ ساده به هم نزدیک بوده، نیروی چسبندگی میلگرد با آج دورپیچ اندکی بیشتر از میلگرد با آج دوگانه است. در تمام موارد، سطوح شن پاشی ساده و دورپیچ ساده به هنگام آزمون بیرون کشی، از مغزی میلگرد جدا می‌شوند. در مجموع کارایی میلگردها با آج دوگانه در چسبندگی به بتن بهتر از سایر میلگردها ارزیابی شد.

مقدمه

میلگردهایی با سطوح آجدار به دلیل ایجاد درگیری مکانیکی با بتن و بنابراین چسبندگی بهتر، کارایی بیشتری دارند. میلگردهای آجدار متداول از جنس فولاد هستند که مستعد خوردگی در محیطهای خورنده‌اند.

بتن معمولاً در محدوده pH قلیایی ۱۲-۱۴

مزیت اصلی بتن استحکام فشاری زیاد و عیب عمده آن کمبودن استحکام کششی است. در طراحی سازه‌های بتنی، برای غلبه بر این مشکل قسمتی از بتن را که در تنش کششی قرار می‌گیرد، به وسیله میله‌هایی با خواص کششی مطلوب تقویت می‌کنند. در این زمینه

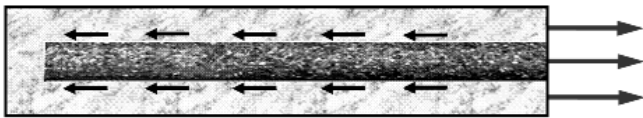
واژه‌های کلیدی

میلگرد کامپوزیتی، استحکام چسبندگی، پولتروژن، اتصال به بتن، آزمون بیرون کشی

Key Words

composite rebar, bonding strength, pultrusion, bonding to concrete, pull-out test

* مؤلف مسئول مکاتبات، پیام‌نگار: a.rezadoust@ippi.ac.ir

شکل ۲ انتقال نیرو از بتن به میلگرد به کمک سطح درگیر.

زمینه‌های کاربرد این مواد هستند [۴-۱].

به طور کلی استفاده از میلگرد در بتن به منظور جبران ضعف بتن در برابر بارهای کششی است. نیروی وارده به سازه بتنی تقویت شده، به وسیله میلگرد تحمل می‌شود (شکل‌های ۱ و ۲).

هندسه سطح یا به عبارتی شکل آج روی میلگرد، اثر بسیار مهمی در ماهیت تقویت‌کنندگی آن دارد. آج یا هر ناصافی دیگر سطح، موجب اتصال مکانیکی بین بتن و میلگرد می‌شود. بنابراین، نوع آج (و نیز طول جاگذاری در بتن) در تقویت‌کنندگی مؤثر است [۵].

با استفاده از نوعی میلگرد کامپوزیتی با دو طول جاگذاری در استوانه بتنی (تقویت نشده) مشاهده شد که با افزایش طول، استحکام اتصال کاهش می‌یابد. کاهش استحکام اتصال با افزایش طول جاگذاری به توزیع غیرخطی تنش اتصال نسبت داده شد [۶].

با جاگذاری ۵ نوع مختلف از میله‌های کامپوزیتی با طول ۶۰ mm در بلوک سیمانی با ابعاد ۱۵۰×۱۵۰×۱۲۰ mm مشخص شد، که میلگردهای با آج قالبگیری شده بهترین کارایی را دارند [۷]. کارایی مطلوب بعدی، مربوط به میلگردها با آج دورپیچ و شن‌پاشی با ذرات کوچک است، میله‌های با آج دورپیچ ساده و میله‌های با آج دورپیچ و شن‌پاشی شده با ذرات بزرگ به ترتیب در مراتب بعدی قرار دارند. میله‌های صاف، ضعیف‌ترین کارایی را نشان دادند. رفتار میلگردهای کامپوزیتی در طول‌های جاگذاری مختلف به کمک آزمون بیرون‌کشی ارزیابی شد [۸]. نتایج حاصل از این بررسی نشان می‌دهد، طول گیرش (حداقل طول لازم برای تقویت بتن) بدست آمده از آزمون بیرون‌کشی مستقیم، به طور متوسط ۱۳ درصد از سایر روش‌های ارزیابی مثل آزمون تیرک بیشتر است. در پژوهش حاضر، سه نوع میلگرد کامپوزیتی پلیمری با هندسه سطح متفاوت تهیه شده و اتصال آنها به بتن به کمک آزمون بیرون‌کشی میلگرد بررسی شده است.

تجربی

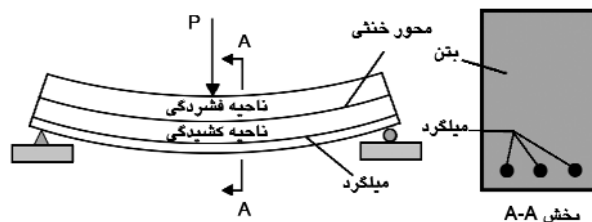
مواد

رزین پلی‌استر سیر نشده از نوع ایزوفتالیک ۷۵۱۱۲۹ از شرکت صنایع

بکار می‌رود و علت خاصیت قلیایی زیاد آن تشکیل ترکیبات سدیم، پتاسیم و کلسیم هیدروکسید بر اثر واکنش آبدار شدن است. تا زمانی که بتن قلیایی باقی بماند، میلگرد فولادی در مقابل خوردگی پایدار است. اما با کاهش pH، خوردگی میلگرد آغاز می‌شود. از جمله عواملی که باعث کاهش pH قلیایی می‌شود، یونهای کلر موجود در نمک ضد یخ خیابان، نمک موجود در هوای دریا و ناخالصیهای نمکی موجود در اجزای بتن نظیر شن است. خوردگی باعث انبساط میلگرد شده، درون بتن تنش ایجاد کرده و باعث بوجود آمدن ترک می‌شود. این امر منجر به جدایی اجزای بتن از یکدیگر و در نتیجه نفوذ آب و اکسیژن هوا و نیز یون کلر به داخل بتن و سطح میلگرد شده، خوردگی را تشدید می‌کند. این روند در نهایت تا تخریب کامل سازه ادامه می‌یابد.

راه‌حلهای متعددی برای رفع مشکل خوردگی میلگرد بکار گرفته شده است. از جمله این موارد می‌توان به استفاده از پوششهای گالوانی، پوششهای پودری و پوششهای اپوکسی روی میلگردهای فلزی و همچنین استفاده از بتنهای پلیمری اشاره کرد. استفاده از میلگردهای کامپوزیتی به عنوان راهکاری برای رفع این مشکل در سالهای اخیر مورد توجه پژوهشگران قرار گرفته است. هر یک از این راه‌حلهای مزایا و معایب خاصی دارند. از مزایای میلگردهای پلیمری می‌توان به موارد زیر اشاره کرد [۴-۱]: مقدار زیاد استحکام ویژه (نسبت استحکام به وزن)، مقاومت در برابر خوردگی، خواص عایقی خوب، مقاومت خستگی عالی، مقاومت ضربه زیاد، قابلیت گزردهی امواج مغناطیسی، پایداری ابعادی حین گرمادهی و همچنین چگالی کم.

بتن تقویت شده با کامپوزیت را می‌توان در ساخت پارکینگ، کف، دیواره و نرده‌های پل، جدول خیابان، دیواره‌های کنار جریان آب و زیرسازی فضا‌های آبی بکار برد. همچنین، مواردی نظیر سازه‌های دریایی و مجاور دریا، سازه‌های در معرض مواد خوردنده به ویژه در صنایع شیمیایی و هسته‌ای، کاربردهای نیازمند به رسانندگی الکتریکی کم و قابلیت گزردهی امواج مغناطیسی، تونلها و سدهای نگه دارنده موقت مانند دیواره‌های معادن و زیرگذرهای عبوری و سازه‌های سبک از دیگر

شکل ۱ کارایی میلگرد برای تقویت بتن در حالت کشش.

میلگرد کامپوزیتی دستگاہ پولتروژن ساخته شده در پژوهشگاه پلیمر و پتروشیمی ایران بکار گرفته شد. آزمونهای اندازه‌گیری اتصال میلگرد به بتن در مرکز تحقیقات ساختمان و با استفاده از جک هیدرولیک مجهز به نیروسنج انجام شد.

روشها

ساخت مغزی

برای ساخت مغزی (RO) میلگردها از فرایند پولتروژن استفاده شد. در این فرایند امکان جهت‌گیری الیاف در جهت طول میلگرد وجود دارد، همچنین در مقایسه با سایر فرایندهای شکل‌دهی کامپوزیتها، حجم بیشتری از الیاف را می‌توان در آن بکارگرفت.

آجدار کردن سطح

سه الگوی سطح زیر برای ساخت میلگردها در نظر گرفته شد:

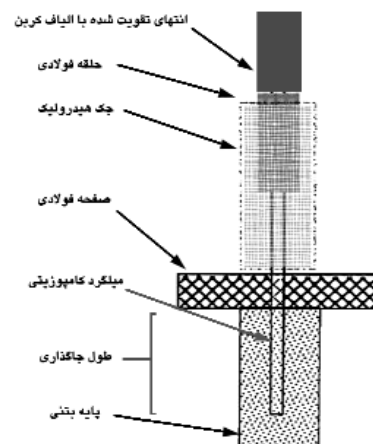
- آج پیچیده شده (RT)،
- شن پاشی شده (RS) و
- تلفیق دو روش (RTS).

به دلیل چسبندگی ضعیف آج و جدایی آن پس از پخت به هنگام استفاده از رزین پلی‌استر در میلگرد با آج پیچیده، برای ایجاد آج در این نوع میلگردها از رزین اپوکسی استفاده شد. همچنین، برای ممانعت از ایجاد ارتفاع ناهمگن آج و گام پیچ نامساوی، پیچش آج به کمک ماشین تراش و به شیوه رشته‌پیچی انجام شد. به این منظور دو رشته الیاف شیشه به هم تابیده (با تاب مشخص) به عنوان آج روی مغزی پیچیده شد. ارتفاع آج ایجاد شده ۳ mm و گام آن ۱۷ mm بود.

برای ساخت نمونه‌ها با سطح شن پاشی شده، از ماسه معمولی با دانه‌بندی در محدوده مش ۴۰-۱۶ استفاده شد. بدین منظور ابتدا سطح مغزی با لایه‌ای نازک از مخلوط رزین پلی‌استر سیرنشده و کاتالیزور بنزوئیل پروکسید آغشته شد، سپس لایه‌ای از ماسه به آن پاشیده شد. پس از خشک شدن، با استفاده از مه پاش محلول ۳۰ درصد پلی‌استر-استون روی آن افشاندن شد. نمونه حاصل به مدت ۱ h در دمای ۸۰°C و ۱ h در ۱۵۰°C پخت کامل شد.

آزمون چسبندگی

نمایی از روش بکار گرفته شده برای ارزیابی چسبندگی میلگرد به بتن در شکل ۳ نشان داده شده است. بدین منظور ابتدا پایه‌های بتنی استوانه‌ای شکل به قطر ۱۵ cm و ارتفاع ۳۰ cm ساخته شد و میلگردهای کامپوزیتی

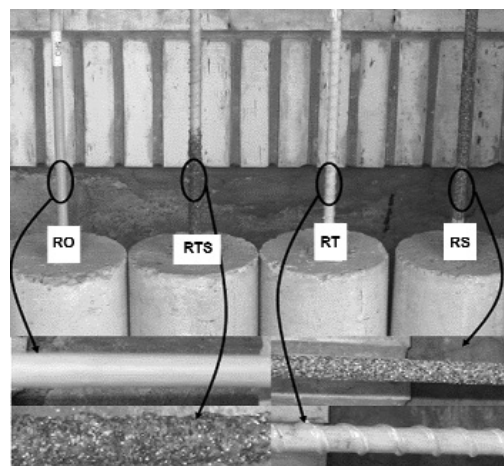

شکل ۳ نمایی از روش بکار گرفته شده برای ارزیابی چسبندگی میلگرد به بتن.

شیمیایی بوشهر، رزین اپوکسی با کد ML-۵۰۱ و عامل پخت آمینی با کد HA-۱۲ محصول شرکت مواد مهندسی مکرر، بنزوئیل پروکسید (BPO) از شرکت پاموکاله، الیاف شیشه رشته‌ای (Roving) از نوع E با چگالی خطی ۲۴۰۰ g/km(tex) از شرکت CamElyaf ترکیه، همچنین مخلوط آمینهای چرب و استر فسفاتهای آلی با نام تجاری MoldWiz از شرکت AxelPlast به عنوان رها ساز داخلی قالب و ماسه با مش بین ۱۶ تا ۴۰ برای ساخت نمونه‌ها استفاده شد.

دستگاهها

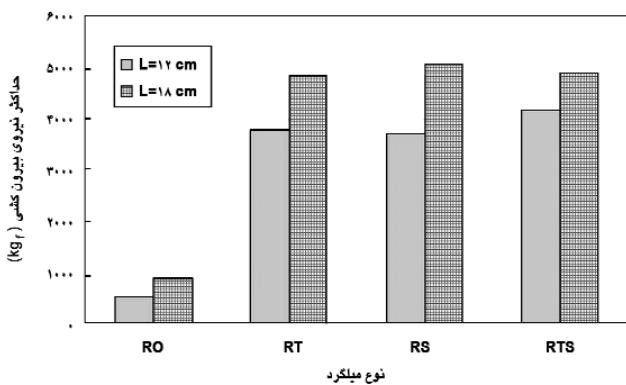
برای بررسی شرایط پخت رزین، دستگاہ DSC ساخت Polymer Laboratory مدل STA ۶۲۵ و برای ساخت نمونه‌های

شکل ۴ چهار نوع نمونه آماده شده برای ارزیابی اتصال میلگرد به بتن.

جدول ۱ نتایج آزمون اتصال میلگرد به بتن.

ردیف	کد نمونه	نوع آج	طول جاگذاری در بتن (cm)	حداکثر نیروی بیرون کشی (kg _f)
۱	RO۱۲	بدون آج	۱۲	۵۳۳
۲	RO۱۸	بدون آج	۱۸	۹۱۲
۳	RT۱۲	دورپیچ	۱۲	۳۸۰۷
۴	RT۱۸	دورپیچ	۱۸	۴۸۵۲
۵	RS۱۲	شن پاشی	۱۲	۳۷۱۸
۶	RS۱۸	شن پاشی	۱۸	۵۰۸۵
۷	RTS۱۲	دورپیچ و شن پاشی	۱۲	۴۱۷۶
۸	RTS۱۸	دورپیچ و شن پاشی	۱۸	۴۹۴۲

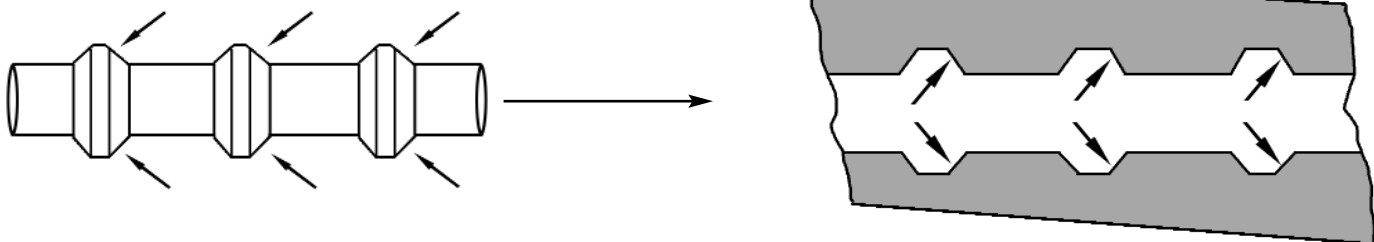
شکل ۵ افزایش چسبندگی میلگرد به بتن با افزایش طول جاگذاری.

نتایج و بحث

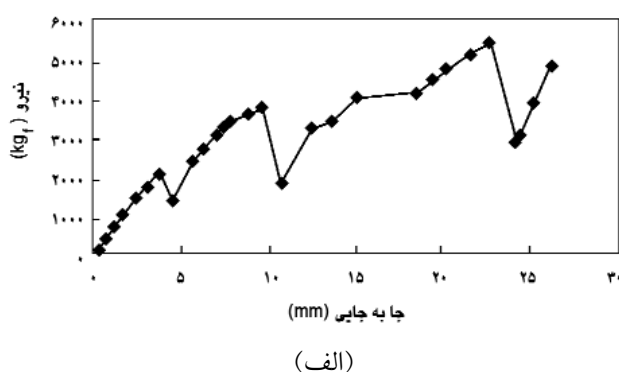
نتایج آزمون بیرون کشی میلگردها از بتن در جدول ۱ آورده شده است. باید توجه داشت که در تحلیل رفتار چسبندگی میلگرد به بتن، حداکثر نیروی چسبندگی تنها عامل مهم نیست و باید رفتار نیرو-جابجایی نیز بررسی شود. با توجه به داده‌های جدول ۱ در تمام نمونه‌های مورد آزمون با افزایش طول جاگذاری، مقدار چسبندگی میلگرد به بتن افزایش می‌یابد (شکل ۵).

در طول جاگذاری ۱۰ برابر قطر میلگرد، حداکثر نیروی لازم برای بیرون کشیدن میلگرد با آج دورپیچ بیشتر از سایر میلگردهاست. در طول جاگذاری ۱۵ برابر قطر میلگرد، حداکثر نیروی لازم برای بیرون کشیدن میلگردهای با هندسه سطح مختلف، به هم نزدیک می‌شود با این وجود چسبندگی نمونه با سطح شن پاشی اندکی بیشتر از سایر میلگردهاست. نکته حائز اهمیت، رفتار این میلگردها در آزمون چسبندگی است. وقتی میلگرد از بتن بیرون کشیده می‌شود، جداره بتن در جهت مخالف در نقاط تماس به

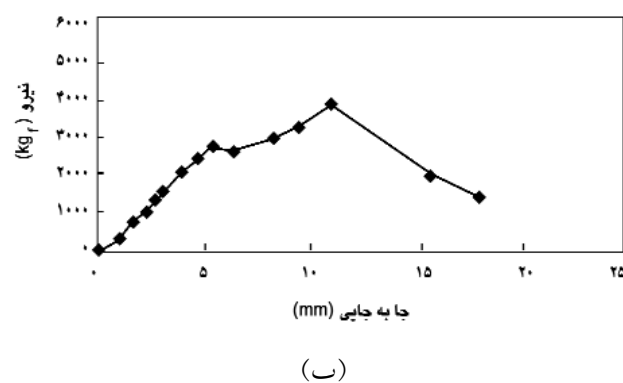
در مرکز آن با طولهای جاگذاری ۱۰ (۱۲ cm) و ۱۵ برابر قطر میلگرد (۱۸ cm) قرار داده شد. پس از عمل‌آوری کامل، بتن به مدت ۲۸ روز در حوضچه آب، به وسیله جک هیدرولیک مطابق شکل ۳ با آزمون بیرون کشی بررسی شد. مقدار نیروی اعمالی برای کشش میلگرد و مقدار حرکت میلگرد در انتهای آزاد به وسیله مبدل تفاضلی متغیر خطی (linear variable differential transformer, LVDT) اندازه‌گیری شد. از هر میلگرد سه نمونه تهیه و میلگرد صاف (مغزی ساده) نیز به عنوان نمونه شاهد برای مقایسه کارایی آنها بکار گرفته شد. تعدادی از نمونه‌های آماده شده برای انجام آزمون اتصال در شکل ۴ نشان داده شده است.

شکل ۶ ساز و کار انتقال نیرو به هنگام بیرون کشیدن میلگرد از بتن [۸].

(الف)

(ب)

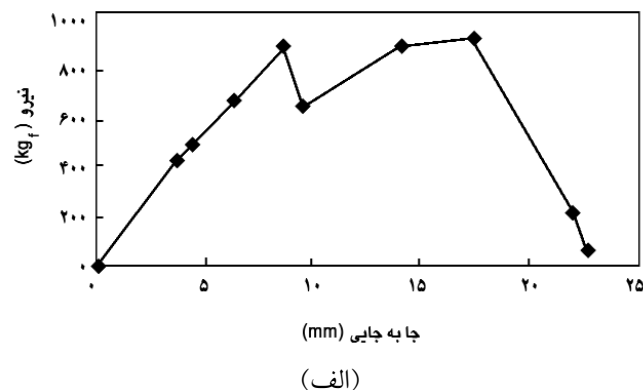
شکل ۸ نمودار نیرو-جابه‌جایی آزمون چسبندگی میلگرد با آج دور پیچ (RT) و طولهای جاگذاری مختلف: (الف) ۱۸ cm و (ب) ۱۲ cm.

رخداد این پدیده است. در این نمونه‌ها به دلیل عدم وجود هندسه سطح که بتواند درگیری مکانیکی با بتن ایجاد کند، مقاومت ایستایی وجود ندارد. همچنین، انتظار می‌رود که مقاومت اصطکاکی کمینه باشد چرا که دامنه زبری بسیار کوچک است. البته در حالت ایده‌آل، مقاومت اصطکاکی برای میله صاف باید به صفر نزدیک باشد. با افزایش طول جاگذاری، مقادیر نیروها افزایش یافته ولی نوع نمودار و ساز و کار انتقال نیرو تغییر نمی‌کند (شکل ۷).

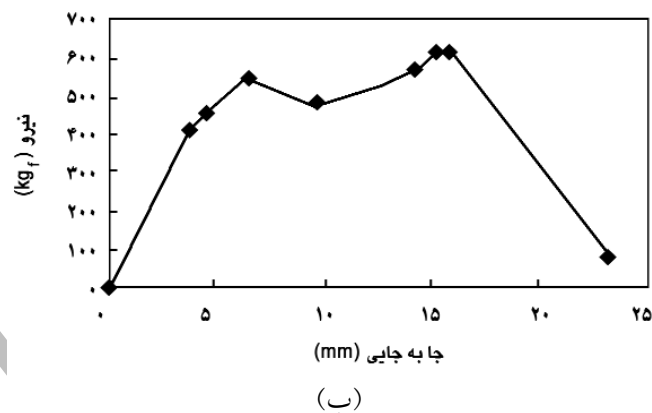
رفتار نیرو-جابه‌جایی میلگردها با آج دور پیچ (RT)

در میلگردهای با آج دور پیچ (RT) موضوع متفاوت است. این نمونه‌ها به دلیل وجود برجستگی (آج) روی سطح، نسبت به نمونه‌های بدون آج چسبندگی بهتری به بتن نشان می‌دهد. همچنین، در نمودار نیرو-جابه‌جایی این نمونه‌ها مشاهده می‌شود که پس از کاهش اولیه، مجدداً نیرو افزایش می‌یابد (شکل ۸).

بررسی نمونه میلگرد پس از آزمون نشان می‌دهد که آج دور پیچ از سطح

(الف)

(ب)

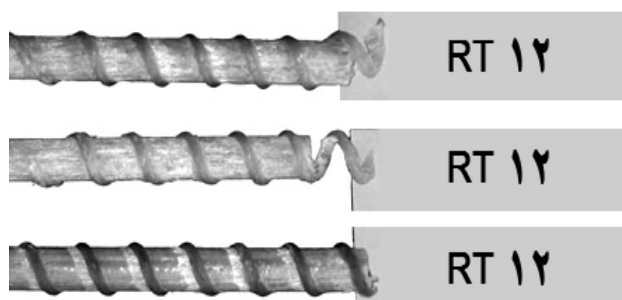
شکل ۷ نمودار نیرو-جابه‌جایی آزمون چسبندگی میلگرد صاف (RO) با طولهای جاگذاری مختلف: (الف) ۱۸ cm و (ب) ۱۲ cm.

میلگرد نیرو اعمال می‌کند. این نیرو موجب جدایش آج روی میلگرد می‌شود. از طرف دیگر، عکس‌العمل همین نیرو به بتن وارد می‌شود (شکل ۶). این نیروها از یک سو باعث وارد شدن نیروی گسیختگی به بتن می‌شوند، از سوی دیگر موجب اعمال نیرو در جهت جداسازی آجها می‌شوند [۹، ۱۰]. در واقع می‌توان نیروی لازم برای بیرون کشیدن میلگرد را متشکل از برابری نیروهای اصطکاکی و ایستایی ناشی از وجود آج دانست.

رفتار نیرو-جابه‌جایی میلگردهای بدون آج (RO)

در نمونه میلگرد بدون آج انتظار می‌رود، رفتار نمودار نیرو-جابه‌جایی هنگام آزمون کشش، نسبتاً خطی باشد و این روند در نمونه‌های RO نیز مشاهده می‌شود (شکل ۷).

همان‌طور که در شکل ۷ نشان داده شده است، با شروع اعمال نیرو، مقدار آن تا رسیدن به آستانه لغزش میلگرد افزایش یافته پس از آن، میلگرد شروع به لغزش کرده و نیروی اصطکاکی لغزشی باعث افزایش نیرو می‌شود. خراشهای مشاهده شده روی میلگرد و نیز پایه بتنی، شاهدی بر

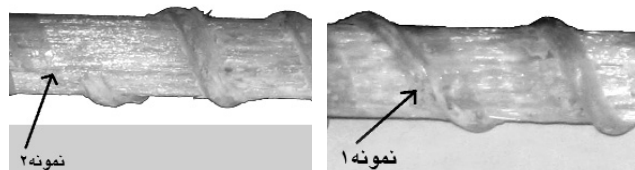

شکل ۹ نحوه جدایی آج و لغزش مغزی در سه نمونه مختلف از میلگرد با آج دورپیچ (RT) و طول جاگذاری ۱۲ cm.

میلگرد جدا شده و پس از مقداری لغزش دچار شکست می شود (شکل ۹). کاهش اولیه نیرو به دلیل جدایی آج و آغاز لغزش از سطح مغزی بوده و افزایش بعدی آن مربوط به شکست آج است (شکل ۱۰). مقاومت اصطکاکی بیشتر نمونه های با آج دورپیچ (پس از کاهش نیرو در منحنی)، در مقایسه با نمونه های بدون آج (RO) به دلیل مقاومت اصطکاکی اضافی ایجاد شده، به واسطه کنده شدن آجهایی است که بین بتن و میلگرد گیر افتاده اند. در این میلگردها، آج ایجاد شده امکان اعمال نیرو و شکست بتن را نداشته، با نیروی اعمالی از طرف بتن، از سطح مغزی جدا می شوند.

بدیهی است در این نمونه ها نیز افزایش طول جاگذاری موجب افزایش نیروی چسبندگی به بتن می شود. نکته قابل توجهی که در نمودار نیرو-جابجایی نمونه های RT با طول جاگذاری ۱۸ cm مشاهده شد، افت و خیز مکرر نیروست که می تواند مربوط به جدایش چند مرحله ای آجها از سطح مغزی باشد (شکل های ۸ و ۱۱).

در این نمونه ها با آغاز کنده شدن آج از مغزی و کاهش نیرو، دیگر نمی توان از میلگرد انتظار خواص مناسب داشت. بنابراین، تنها بیشتر بودن حداکثر نیروی بیرون کشی در این نمونه ها، کافی نیست و همان طور

شکل ۱۰ چگونگی پارگی آج در دو نمونه میلگرد با آج دورپیچ (RT) و طول جاگذاری ۱۲ cm (افزایش مجدد نیرو پس از کاهش اولیه).

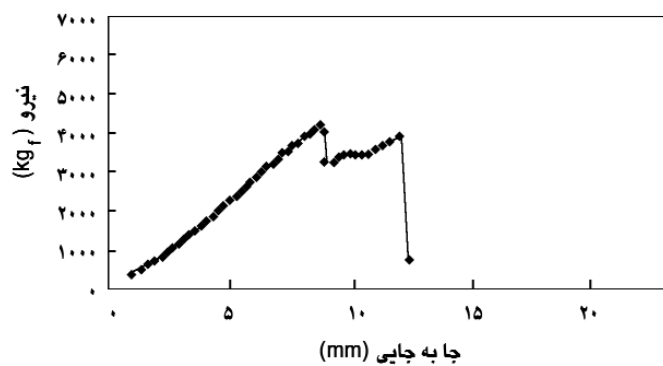

شکل ۱۱ جدایش چند مرحله ای آجها از سطح میلگرد با آج دورپیچ (RT) و طول جاگذاری ۱۸ cm.

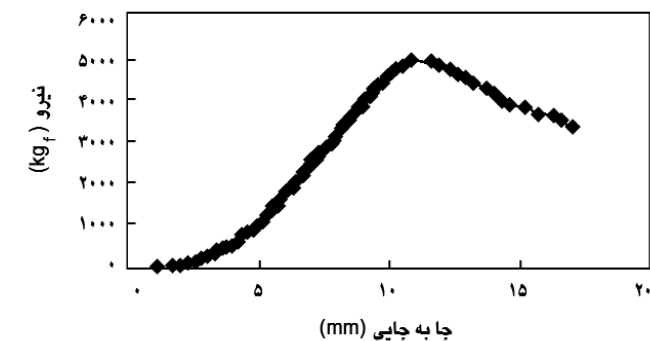
که بررسیها پس از آزمون نشان می دهد، کارایی آج در این نمونه ها مناسب نبوده و آج داخل پایه ثابت مانده است و مغزی میلگرد از آن بیرون کشیده می شود. در واقع می توان گفت نیروی بیرون کشی میلگرد در این نمونه ها، همان نیروی چسبندگی آج به میلگرد است.

رفتار میلگردها با آج شن پاشی (RS)

در میلگردهای با آج شن پاشی (RS)، کاهش نیرو مشابه نمونه های RT نیست، بلکه پس از رسیدن نیرو به حدی معین، کاهش آن آغاز می شود.

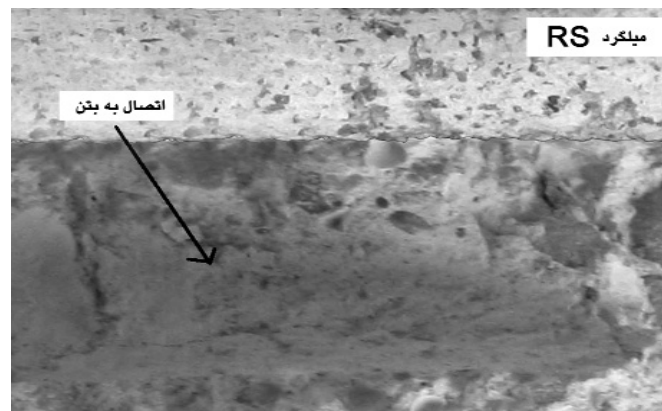
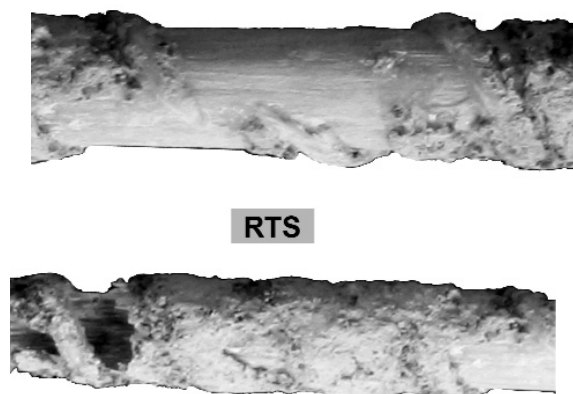

(الف)

(ب)

شکل ۱۲ نمودار نیرو-جابجایی آزمون چسبندگی میلگرد با آج دورپیچ (RS) و طولهای جاگذاری مختلف: (الف) ۱۲ cm و (ب) ۱۸ cm.

شکل ۱۳ تصویری از اتصال خوب میلگرد RS به بتن.

شکل ۱۵ جدایی توام آج دورپیچ و شن پاشی در دو نمونه RTS با طول جاگذاری ۱۲ cm.

می دهد که مقدار جدا شدگی آج در نمونه های با طول جاگذاری ۱۸ cm بیشتر از نمونه های با طول جاگذاری ۱۲ cm بوده است.

رفتار میلگردهای با آج دوگانه دورپیچ و شن پاشی (RTS)

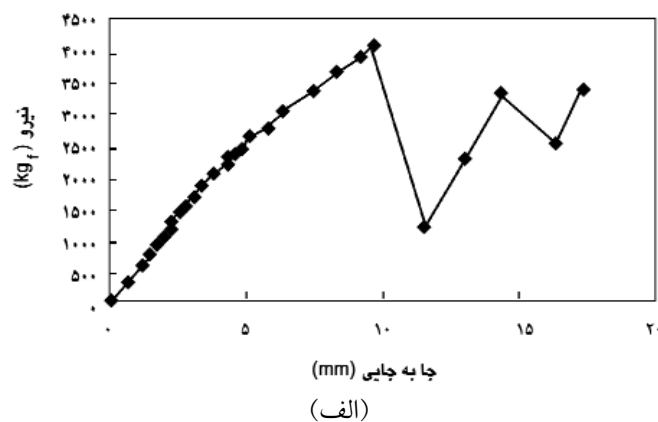
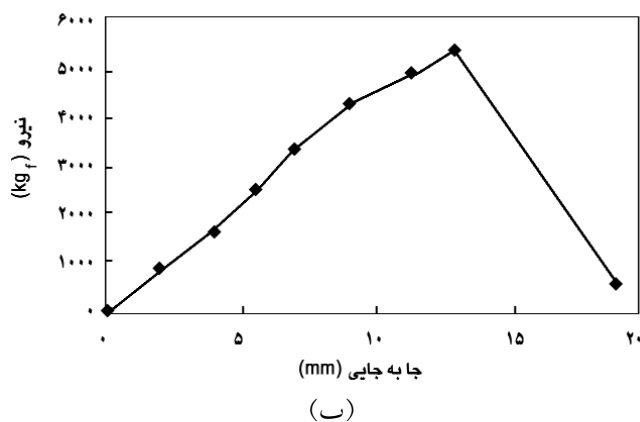
رفتار نمونه های RTS کمی متفاوت تر از سایر میلگردهاست. این نوع میلگردها، در دو طول جاگذاری مختلف، ساز و کار جدایش متفاوتی نشان می دهند. در طول جاگذاری ۱۲ cm، رفتار نمودار نیرو-جابجایی تا حدی شبیه نمونه های RT است. در این نمونه ها، پس از کاهش نیروی اولیه، مجدداً نیرو افزایش می یابد (شکل ۱۴) که این امر به دلیل وقوع ساز و کار مشابه جدایی آج است.

بررسی های پس از آزمون نیز این امر را تأیید می کند. در این نمونه ها، آج

در این نمونه ها به دلیل اینکه آج شن پاشی شده در تمام سطح مغزی وجود دارد، افت و خیزی مشاهده نمی شود و تغییرات نیرو نسبتاً یکنواخت است (شکل ۱۲). مقاومت اصطکاکی به وسیله ذرات ماسه که به سطح میلگرد اتصال یافته اند، بیشتر افزایش می یابد. بنابراین، بزرگی تنش اصطکاکی بیشتر از نمونه های RO است.

بازبینی میلگردها پس از انجام آزمون، نشان می دهد میلگرد RS چسبندگی خوبی به بتن داشته است (شکل ۱۳) و به هنگام آزمون به شکل شیاری خراشیده شده از مغزی جدا می شود. در واقع نیروی چسبندگی این نمونه ها، متشکل از نیروهای مربوط به شکست بتن و نیز مقاومت آج در برابر کشیدن است.

در این حالت با افزایش طول جاگذاری، به دلیل افزایش نقاط اتصال میلگرد و بتن و مقاومت بیشتر، مقدار نیرو افزایش می یابد که نتایج آزمونها این امر را تأیید کرده است (شکل ۱۲). بررسی های پس از آزمون نیز نشان

شکل ۱۴ نمودار نیرو-جابجایی آزمون چسبندگی میلگرد با آج دوگانه (RTS) و طولهای جاگذاری مختلف: (الف) ۱۲ cm و (ب) ۱۸ cm.

شدند. برای ارزیابی چسبندگی میلگردها به بتن میلگردها با طولهای جاگذاری مختلف در پایه‌های بتنی استوانه‌ای قرار گرفتند. با بررسی نتایج مشخص شد که اتصال هر نوع آج روی مغزی میلگرد، اثر زیادی در ازدیاد چسبندگی میلگرد به بتن دارد. میلگردهای با آج دورپیچ، به علت جدایی آج چسبندگی مناسبی به بتن نشان نداده و در واقع چسبندگی این نوع میلگردها به بتن به وسیله چسبندگی آج دورپیچ به مغزی کنترل می‌شود. در طول جاگذاری ۱۲ cm میلگردها با آج دورپیچ و شن پاشی چسبندگی بهتری به بتن دارند. در طول جاگذاری ۱۸ cm کارایی میلگردهای با آج دوگانه و آج دورپیچ به هم نزدیک بوده، نیروی چسبندگی میلگرد آج دورپیچ کمی بیشتر از میلگرد با آج دوگانه است.

در تمام موارد، آجهای شن پاشی ساده و دورپیچ ساده به هنگام آزمون بیرون کشی، از مغزی میلگرد جدا می‌شوند. در مجموع از رفتار جدایی آج و نیز حداکثر نیروی بیرون کشی می‌توان نتیجه گرفت کارایی میلگردها با آج دوگانه در چسبندگی به بتن بهتر از سایر میلگردها بوده است.

مراجع

1. Esfandeh M., Rezadoust A.M., Sabet S.A. and Alavi S.M., Applications of FRP Bar in Concrete Columns for Improving Structural and Corrosion Properties, Project Report, Iran Polymer & Petrochemical Institute, 2006.
2. Balendran R.V., Rana T.M., Maqsood T. and Tang W.C., Application of FRP Bars as Reinforcement in Civil Engineering Structures, *Structural Survey*, **20**, 62-72, 2002.
3. Benmokrane B., Chaallal O. and Masmoudi R., Glass Fiber Reinforced Plastic (GFRP) Rebars for Concrete Structures, *Construct. Build. Mater.*, **9**, 353-364, 1995.
4. Xiao Y., Applications of FRP Composites in Concrete Columns, *Adv. Struct. Eng.*, **7**, 335-343, 2004.
5. De Lorenzis L., Rizzo A. and La Tegola A., A Modified Pull-out Test for Bond of Near-surface Mounted FRP Rods in Concrete, *Composites: Part B*, **33**, 589-603, 2002.
6. Larralde J. and Silva-Rodriguez R., Bond and Slip of FRP Rebars in Concrete, *J. Mater. Civil Eng.*, **5**, 30-40, 1993.
7. Katz A., Bond Mechanism of FRP Rebars to Concrete, *Mater. Struct.*, **32**, 761-768, 1999.
8. Ehsani M.R., Saadatmanesh H. and Tao S., Bond Behavior of Deformed GFRP Rebars, *J. Compos. Mater.*, **31**, 1413-1430, 1997.
9. Whittaker A., CIE 525 Reinforced Concrete Structures Course Text, Department of Civil, Structural and Environmental Engineering, The University at Buffalo, Fall 2004.
10. Okelo R. and Yuan R., Bond Splitting Behavior of FRP Rebars in Normal Strength Concrete, 46th AIAA/ASME/ASCE/AHS/ASC Structures, Structural Dynamics and Materials Conference, Austin, Texas, Apr. 18-21, 2005.

دورپیچ و شن پاشی، توام جدا شدند (شکل ۱۵). پارگی آج دورپیچ، که باعث کاهش نیرو در نمودار شده، نیز در شکل مشخص است.

در نمونه‌های با طول جاگذاری ۱۸ cm رفتار متفاوت است. در این نمونه‌ها، از شکست و جدایی آجها اثری مشاهده نمی‌شود. رفتار این نمونه‌ها مشابه رفتار نمونه‌های RS است (شکل ۱۴). بررسیهای پس از آزمون نیز نشان می‌دهد که هیچ جدایش آجی اتفاق نیفتاده است و میلگرد چسبندگی مناسبی به بتن دارد.

همچنین، در مقایسه حداکثر نیروی بیرون کشی این نمونه‌ها (RTS ۱۸) با نمونه‌های RS ۱۸ می‌توان گفت که بیشتر بودن مقادیر برای میلگردهای RS ۱۸، متاثر از تفاوت ساز و کار جدایی میلگرد است که در نمونه‌های RS کنده شدن آج مستلزم صرف نیروی بیشتری بوده است.

نتیجه گیری

در این پژوهش، میلگردهای کامپوزیتی با سه هندسه سطح متفاوت تهیه